

Recull de citacions de raspinel·l pirinenc (*Certhia familiaris*) a l'Empordà.

Comitè Avifaunístic Empordanès (CAE): Carlos Alvarez Cros, Carles Barriocanal Lozano, Joan Budó Ricart, Albert Burgas Riera, Enric Capalleras Fàbregas, Àlex Ollé Torner.

Citació recomanada: Alvarez, C. 2009. Recull de citacions de raspinel·l pirinenc (*Certhia familiaris*) a l'Empordà. Comitè Avifaunístic Empordanès.

Certhia familiaris

Arthur Grosset

El raspinel·l pirinenc és un ocell escàs i d'estatus molt poc estudiat a les comarques empordaneses. A la seva escassetat s'ha de sumar la dificultat de separació del raspinel·l comú (*Certhia brachydactyla*), espècie present i relativament abundant a la zona. Les dades amb que es compta actualment, són molt escasses. Estanislau Vayreda no diferencià les dues espècies de raspinel·ls o ignorà el pirinenc a la seva obra *Fauna Ornitològica de la Província de Gerona* (Vayreda, 1983). Al llibre *Els ocells de l'Empordà* (Sargatal i Llinàs, 1978), no s'assegura la seva presència a l'Empordà i s'expressa l'esperança que s'arribi a comprovar les escasses dades que es tenien fins a les darreries dels anys setanta. D'altra banda, a *Els vertebrats de l'Albera: vessant meridional* (Budó i altres, 1997), el seu estatus a aquesta zona és definit com a visitant ocasional. En tot cas, hores d'ara, encara no hi ha cap citació d'aquesta espècie homologada pel CAE.

LLISTAT DE CITACIONS

Les citacions, que van fins al 31/12/08, estan agrupades per comarca i ordenades cronològicament. S'hi especifica el lloc, la data i el nombre d'exemplars observats. Segueix, entre parèntesi els noms dels autors i, també entre parèntesi, la referència bibliogràfica.

ALT EMPORDÀ

Rabós d'Empordà. Un exemplar a la muntanya d'en Pils, el 21.IV.1979. (Ferrer, X.). (Maluquer, 1981).

L'Albera. Observat als boscos de prop del puig Neulós, abans de 1997. (Budó, 1997).

La Jonquera. Un exemplar prop del castell de Requesens, el 2.IV.2000. (Martí-Aledo, J., del Acebo, X., Brunsó, E., Campsolinas, A.). (Aymí i Herrando, 2003).

La Jonquera. Un exemplar al pic de la Puja, el 17.I.2001. (Budó, J.). (Aymí i Herrando, 2005).

La Jonquera. Un exemplar a Requesens, el 15.II.2003. (Minobis, R., Montràs, T.). (Sales, 2006).

Espolla. Un exemplar entre el pic dels Quatre Termes i el pic del Sellafort, el 22.XII.2008. (Budo, J.). (Martí_Aledo Montràs i Ollé, 2008)

BAIX EMPORDÀ

Torroella de Montgrí. Un exemplar als olivets de Sobrestany, l'1.V.1967. (Roger Norman). (Maluquer, 1981).

Soprèn que la primera citació concreta d'aquesta espècie a les comarques empordaneses sigui del Baix Empordà. Pel lloc i la data, en plena estació reproductora, s'ha de prendre, com a mínim, amb prevenció. De tota manera, es recull aquí igual que les demés, que tampoc compten amb cap mena d'homologació.

Les citacions de l'Alt Empordà hi revelen una certa presència hivernal, probablement deguda a desplaçaments altitudinals provocats pels rigors climàtics que es donen a les properes àrees de cria d'aquesta espècie. D'altra banda, de les sis referències altempordaneses només es té dates exactes de cinc d'elles. D'aquestes cinc, dues foren fetes a l'abril. Malgrat que podria tractar-se d'ocells que encara no haguessin abandonat les seves zones d'hivernada per adreçar-se a les de cria, segons els criteris emprats als Atles d'ocells nidificants de Catalunya (Muntaner i altres, 1983; Estrada i altres, 2004), aquesta presència en època i hàbitat adequats constitueix un indicador de reproducció possible a la zona. En tot cas, aquesta espècie no fou detectada durant les tasques de prospecció dels esmentats Atles ni tampoc a les zones termeneres amb l'Empordà, a les de l'*Atlas des oiseaux nicheurs des Pyrénées Orientales (1995 – 1998)* (Groupe Ornithologique du Rousillon, 2008).

AGRAÏMENTS

Volem agrair a tots els observadors les citacions realitzades i registrades ja que sense el seu esforç no s'hauria pogut portar a terme aquest recull.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Aymí, R., i Herrando, S. (ed.) 2003. Anuari d'ornitologia de Catalunya.2000. Barcelona, Institut Català d'Ornitologia.

Aymí, R., i Herrando, S. (ed.) 2005. Anuari d'ornitologia de Catalunya.2001. Barcelona, Institut Català d'Ornitologia.

Budó, J., Grabulosa, I., Fèlix, J. 1997. "Els vertebrats de l'Albera: vessant meridional" Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos, Vol. 30. Figueres, Institut d'Estudis Empordanesos.

Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, L., Herrando, S. (eds.) 2004. Atlas dels ocells nidificants de Catalunya 1999-2002. Barcelona. Institut Català d'Ornitologia (ICO)/Lynx Edicions.

Groupe Ornithologique du Roussillon. 2008. Atlas des oiseaux nicheurs des Pyrénées Orientales (1995-1998).

(<http://pagesperso-orange.fr/gorperpignan/Atlas/slides/grimpereau-des-bois.html>)

Maluquer i Sostres, J., (1981); Els ocells de les terres catalanes. 3a edició, ampliada. Editorial Barcino. Barcelona.

Martí-Aledo, J., Montràs, T., Ollé, A. (ed.) 2008. Ornitho Empordà. (<http://www.ornitho-emporda.cat/html/rareses/rareses08.htm>)

Muntaner, J., Ferrer, X., Martínez-Vilalta, A. 1983. Atlas dels ocells nidificants de Catalunya i Andorra. Barcelona, Ketres.

Sales, S. (ed.). 2006. Anuari d'ornitologia de Catalunya. 2002-2005. Barcelona, Institut Català d'Ornitologia.

Sargatal, J., Llinàs, R. 1978. Els ocells de l'Empordà. Figueres. Centre Excursionista Empordanès.

Vayreda, E. 1883. Fauna Ornitològica de la Província de Gerona. Girona, Paciano Torres.